

မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ပို့ကုန်ရေးရှုသည့် ဖွံ့ဖြိုးမှုမဟာဗျူဟာ (အရှေ့အာရှ ထုတ်လုပ်မှု ကွန်ရက်နှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်း)

ဦးစမ်းကြည့်

နိဒါန်း

Redriguez ESifn Rodrik ၂၀၁၁ ကို ညွှန်းဆို၍ Baldwin ၂၀၀၄ ငြင်းချက်ထုတ်သကဲ့သို့ ဖော်ပြရပါက ကုန်သွယ်ရေး လွတ်လပ်မှုနှင့် စီးပွားရေး တိုးတက်မှုအကြား အပေါင်းလက္ခဏာဆောင်သော ဆက်သွယ်မှုရှိခြင်းကို စာရင်းအင်းဗေဒနည်းလမ်းဖြင့် သက်သေပြရန်မှာ လွယ်ကူသည့်လုပ်ရပ်မဟုတ်ပါ။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ၁၉၈၀ နှစ်လယ်များ နောက်ပိုင်း အရှေ့အာရှတွင် လေ့လာသိရှိချက်များက ကျွန်ုပ်တို့အား ဖွင့်ဆိုသည်မှာ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးတွင် ပေါင်းစည်းပါဝင်ခြင်း မရှိဘဲ တိုင်းပြည်တစ်ပြည် မည်ကဲ့သို့ တိုးတက်မှု အလျင်အမြန် ရရှိနိုင်မည်ကို သိနားလည်ရန် ခက်ခဲမှုရှိခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ အားလုံးလိုလိုပင် အရှေ့အာရှနိုင်ငံများမှ မည်သည့်နိုင်ငံမဆို ဖွံ့ဖြိုးသည့် ပို့ကုန်ကဏ္ဍမရှိဘဲ မြင့်မားသော စီးပွားရေး တိုးတက်မှု မရရှိနိုင်ပါ။ ဖွံ့ဖြိုးသည့် ပို့ကုန်ကဏ္ဍ ဖြစ်ပေါ်လာရန်အတွက် လွယ်ကူချောမွေ့စွာ ကြားခံကုန်စည်များ တင်သွင်းမှုမှာ အဓိကကျပြီး အထူးသဖြင့် ပို့ကုန် ရှေးရှု စက်မှုလက်မှုဖြစ်ထွန်းရေး ကနဦးအဆင့်များတွင် ပိုမို၍ အဓိကကျပါသည်။

လွန်ခဲ့သော အနှစ် ၂၀ ကျော် ကာလက မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဤကဲ့သို့သော ဖွံ့ဖြိုးမှု အခင်းအကျင်းကို ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ၁၉၈၈ ခုနှစ် တပ်မတော်က နိုင်ငံတော်အာဏာ ရယူပြီးသည့်နောက်ပိုင်း မကြာမီ ကာလတွင် မြန်မာအစိုးရသည် တံခါးဖွင့်စီးပွားရေးမူဝါဒများအား အစီအစဉ်အလိုက် ထုတ်ပြန် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ နိုင်ငံတော် အစိုးရသည် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်း အဖွဲ့အစည်းများအား ပြည်ပကုန်သွယ်ရေးတွင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ခွင့်ပြုပေးခဲ့ပြီး အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများနှင့် နယ်စပ်ဒေသ ကုန်သွယ်ရေးကို တရားဝင် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ အကျိုးဆက်အနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံခြားကုန်သွယ်ရေးမှာ ရာစုနှစ် ပထမဆယ်စုနှစ် ဖြစ်သော ၁၉၉၀ ခုနှစ်နှစ်များအတွင်း လျင်မြန်စွာ တိုးတက်ခဲ့ပါသည်။ ၁၉၉၀-၂၀၁၀ ကာလအတွင်း မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပို့ကုန်မှာ ၁၅ဆ မြင့်တက်ခဲ့ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ဖြစ်လာခဲ့သော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပို့ကုန်များ၏

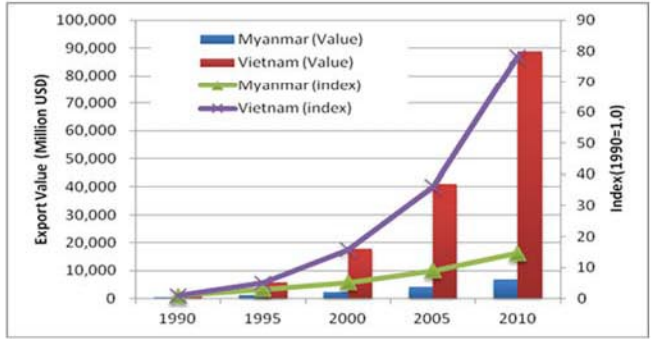
တန်ဖိုးမှာ ၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွက် ဝီယက်နမ်နိုင်ငံ၏ ပို့ကုန်တန်ဖိုးထက် များစွာလျော့နည်းပါသည်။ (၁၀ ရာခိုင်နှုန်းထက်လျော့နည်း) (ပုံ-၁) ၁၉၉၀ ခုနှစ်တွင် ဝီယက်နမ်နိုင်ငံသည် မြန်မာနိုင်ငံထက် ပို့ကုန် ၂.၅ဆ ပိုမိုတင်ပို့ခဲ့သော်လည်း ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်တွင်မူ ၁၃ ဆ ပိုမိုတင်ပို့နိုင်ခဲ့ပါသည်။ ၁၉၈၀ ခုနှစ်များ၏ နောက်ဆုံးနှစ်များ ကာလလွန်မှ စတင်၍ နှစ်နိုင်ငံလုံး တံခါးဖွင့်စီးပွားရေးမူဝါဒ စတင်ခဲ့သော်လည်း ဘာကြောင့် ပို့ကုန်တင်ပို့မှု ဤကဲ့သို့ ကြီးမားသော ကွာဟမှုဖြစ်ရသလဲ။

ပို့ကုန်များမျိုးစုံကွဲပြားခြင်း

ခြားနားမှုတစ်ခုမှာ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံစီ၏ ပို့ကုန်မျိုးစုံ ကွဲပြားမှု အဆင့် အနေအထားပင် ဖြစ်သည်။ ပုံ-၂ က ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်^(၁)အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ဝီယက်နမ်နိုင်ငံတို့၏ ထိပ်တန်းပို့ကုန် ၁၀မျိုး၏ ပို့ကုန်ဝေရာခိုင်နှုန်းများကို ဖော်ပြပါသည်။ သဘာဝဓာတ်ငွေ့သည် မြန်မာပို့ကုန်များ၏ (တန်ဖိုး)ထက်ဝက်ကျော်ပါသည်။ သဘာဝဓာတ်ငွေ့ကို မုတ္တမပင်လယ်ကွေ့ကမ်းလွန်တွင် ထုတ်လုပ်ပြီး ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် ပတ်ဝန်းကျင် လောက်ကပင် ထိုင်းနိုင်ငံသို့ ပို့ကုန်ဖြင့် တင်ပို့ပါသည်။ ရခိုင်ကမ်းလွန်ပင်လယ်ပြင်မှ သဘာဝဓာတ်ငွေ့ ထုတ်လုပ်မှုကို ရွှေသဘာဝဓာတ်ငွေ့ လုပ်ငန်းဟု ခေါ်ဝေါ်ပြီး လုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးလာရန် ဆောင်ရွက်ဆဲဖြစ်၍ ထွက်ရှိလာသော သဘာဝဓာတ်ငွေ့ကို ၂၀၁၃ခုနှစ်၌ ပို့ကုန်ဖြင့် တရုတ်နိုင်ငံ ယူနန်ပြည်နယ်သို့ တင်ပို့မည် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းနောက် မြန်မာစုစုပေါင်း ပို့ကုန်(တန်ဖိုး)တွင် သဘာဝဓာတ်ငွေ့ တင်ပို့မှုဝေရာ ခိုင်နှုန်း ပိုမိုမြင့်မားလာမည် ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ သဘာဝဓာတ်ငွေ့ တင်ပို့မှု မှာ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် USD ၁၀၈.၆ သန်း ရှိခဲ့ရာမှ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် USD သန်းပေါင်း ၂၅၉၅.၄ သန်းအထိ တိုးတက်ခဲ့ပါသည်။ သဘာဝ ဓာတ်ငွေ့ တင်ပို့မှု မပါဝင်ပါက မြန်မာနိုင်ငံ၏ စုစုပေါင်းပို့ကုန်မှာ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်မှ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်အတွင်း နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှ ၆.၂% တိုးတက်ခဲ့ပါသည်။ ဒုတိယအကြီးမားဆုံး ပို့ကုန်အမျိုးအမည်မှာ သစ် ၁၆% ၊ ၎င်းနောက် အဝတ်အထည်နှင့် ဆက်စပ်ပစ္စည်းများ ၁၁% လိုက်ပါလာပါသည်။ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် ကုန်စည် အမျိုးအမည် ၃ မျိုးက စုစုပေါင်းပို့ကုန်၏ ၈၀% တန်ဖိုး ရှိပါသည်။ ထင်ရှားသည့် အချက်မှာ မြန်မာပို့ကုန်များကို အမျိုးအစားစုံ ကွဲပြားတင်ပို့ရန်လိုအပ်ဆဲ ဖြစ်ပါသည်။

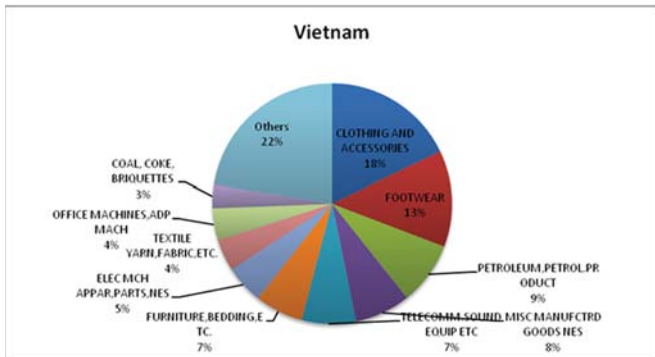
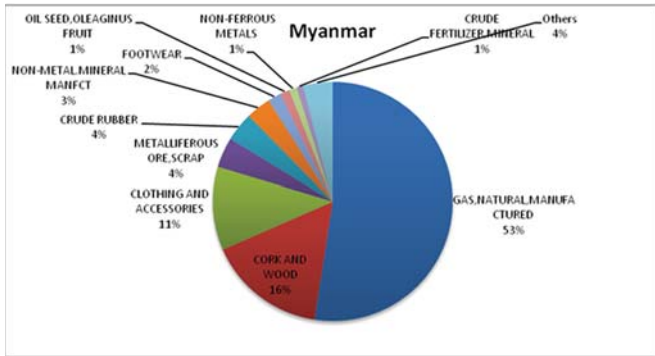
အခြားတစ်ဖက်တွင် ဝီယက်နမ်၏ ပို့ကုန်များမှာ ပိုမို၍ အမျိုးအစားစုံ ကွဲပြားလာပါသည်။ အဝတ်အထည်နှင့် ဆက်စပ်ပစ္စည်းများမှာ ၂၀၁၀

ပုံ-၁။ မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ဝီယက်နမ်နိုင်ငံတို့၏ ပို့ကုန်များ

၁။ The Standard International Trade Classification (SITC) ၏ တိန်းဝဏ္ဏန်းများ ၂ လုံးပါ Code ကို အသုံးပြုပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ဝီယက်နမ် နှစ်နိုင်ငံလုံး၏ ပို့ကုန်တန်ဖိုးများမှာ UN Com Trade အဖွဲ့၏ အစီရင်ခံစာ တင်ပြသော နိုင်ငံများအားလုံး၏ သွင်းတုန်စုစုပေါင်း တန်ဖိုးများဖြစ်သည်။

ပုံ - ၂။ မြန်မာနှင့် စင်စစ်တို့၏ ထိပ်တန်းပို့ကုန် ၁၀ မျိုး၏ ငစုအချိုးများ ၂၀၁၀

(ဇစ်မြစ်) UN Com Trade

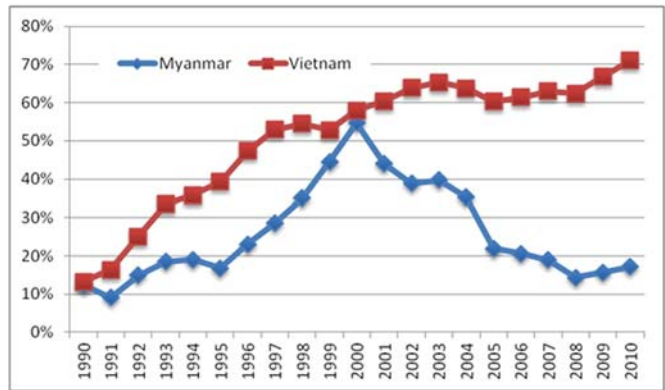
ပြည်နှစ်တွင် စုစုပေါင်း ပို့ကုန်၏ ၁၈% ရှိပြီး ၎င်းနောက်ဖိနပ်များ ၁၃%၊ ဓာတ်ဆီ ၉%၊ အထွေထွေကုန်ပစ္စည်းများ ၈%နှင့် ဆက်သွယ်ရေးနှင့် အသံပိုင်းဆိုင်ရာပစ္စည်းများ ၇%အသီးသီး လိုက်ပါလာပါသည်။ ထိပ်တန်း ကုန်ပစ္စည်း ၁၀ မျိုးမှာ ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ စုစုပေါင်း ပို့ကုန် (တန်ဖိုး)၏ ၇၈% ရှိပါသည်။ ထို့ထက် ပိုမိုထူးခြားသည်မှာ ဗီယက်နမ် ပို့ကုန်များတွင် ဓာတ်ဆီတင်ပို့မှု ဝေစုရာခိုင်နှုန်းမှာ ၁၉၉၀ ခုနှစ် တွင် ၃၃.၄% ရှိခဲ့ရာမှ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် ၁၉.၇% နှင့် ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် ၆.၀% သို့ အသီးသီး ကျဆင်းခဲ့ပါသည်။

စက်မှုကုန်ပစ္စည်းများ တင်ပို့မှု - အဝတ်အထည်နှင့် E&E

အဝတ်အထည် (အထည်နှင့် ဆက်စပ်ပစ္စည်းများ) မှတစ်ပါး မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပို့ကုန်များမှာ အခြေခံကုန်ပစ္စည်းများ လွှမ်းမိုးထားချိန်တွင် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံက စက်မှုထုတ်ကုန် ပစ္စည်းများစွာကို တင်ပို့နေပါသည်။ (ပုံ ၃)က မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ ပို့ကုန်ပစ္စည်းများတွင် စက်မှုထုတ်ကုန် ပစ္စည်းများ၏ ဝေစုအချိုးများကို ဖော်ပြပါသည်။^(၁) နှစ်နိုင်ငံလုံး၏ စက်မှုထုတ်ကုန်ပစ္စည်း ပို့ကုန် ဝေစုအချိုးများမှာ တူညီလှနီးပါးရှိ၍ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်တွင် ၁၂.၁၃%နှင့် ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် ၅၅.၅၈% အသီးသီး ရှိပါသည်။ ၎င်းနောက် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံက စဉ်ဆက်မပြတ် စက်မှုကုန်ပစ္စည်း ပို့ကုန်ဝေစုအချိုးကို တိုးမြှင့်လာစေရန် ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် ၇၀% အထိ မြင့်မားလာခဲ့သော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံ၏

၂။ SITC ၅-၈ ကုန်ပစ္စည်းများ၏ စုစုပေါင်းပို့ကုန်များကို စက်မှုထုတ်ကုန် ပို့ကုန်ပစ္စည်းများအဖြစ် သတ်မှတ်ပါသည်။

ပုံ - ၃။ ပို့ကုန်များတွင် စက်မှုထုတ်ကုန် ပစ္စည်းများ၏ ဝေစုအချိုး (၁၉၉၀ - ၂၀၁၀)

(ဇစ်မြစ်) UN Com Trade

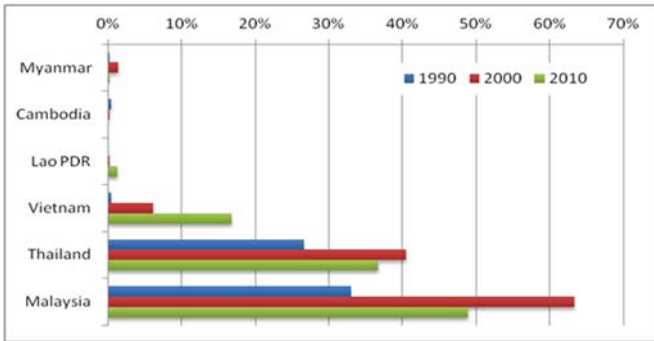
ဝေစုအချိုးမှာမူ ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် ၂၀%သို့ သိသိသာသာ ကျဆင်းခဲ့ပါသည်။

အထည်နှင့် ဆက်စပ်ပစ္စည်းများမှာ မြန်မာနိုင်ငံ၏ တစ်ခုတည်းသော စက်မှုပို့ကုန်ပစ္စည်းများ ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်များ၏ နောက်ဆုံးနှစ်လည်ဝန်းကျင်များတွင်စက်မှုထုတ်ကုန်ပစ္စည်းဝေစုအချိုးမှာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု (US) နှင့် ဥရောပသမဂ္ဂ (EU) သို့ အဝတ်အထည် ပစ္စည်းများ အဓိကတင်ပို့မှုကြောင့် သိသာစွာ မြင့်တက်ခဲ့ပါသည်။ သို့သော်လည်း ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် စတင်ခဲ့သည့် US ၏ သွင်းကုန်ပိတ်ပင်မှုနှင့် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ပြဿနာများကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပြုလုပ်သည့် ပစ္စည်းများကို EU က အသုံးမပြုလိုမှုတို့ကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အဝတ်အထည် တင်ပို့မှုကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် ထိခိုက်နှိမ်နင်းစေပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အဝတ်အထည် တင်ပို့မှုများမှာ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် USD ၀.၈၀ ဘီလီယံ ရှိခဲ့ရာမှ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် ၀.၅၆ USD ဘီလီယံသို့ ကျဆင်းခဲ့ပါသည်။ ဗီယက်နမ်နိုင်ငံကမူ ဆက်လက်၍ အဝတ်အထည် တင်ပို့မှုကို တိုးချဲ့ခဲ့ရာ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် ၁.၆၅ USD ဘီလီယံရှိခဲ့ရာမှ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် USD ၁၁.၃၁ ဘီလီယံအထိ မြင့်မားခဲ့ပြီး မြန်မာနိုင်ငံ အဝတ်အထည် တင်ပို့မှုတန်ဖိုး၏ အဆ ၂၀ အထိ ရှိခဲ့ပါသည်။

အခြားအရေးကြီးသော ပို့ကုန်ပစ္စည်း အမျိုးအစားမှာ လျှပ်စစ်ပစ္စည်းများနှင့် အီလက်ထရွန်းနစ်ပစ္စည်း E&E များ ဖြစ်ပါသည်။ သမိုင်းဖြစ်စဉ်အရ E&E ကုန်ပစ္စည်းများမှာ အရှေ့အာရှနိုင်ငံ အများစု၏ အဓိက ပို့ကုန်ပစ္စည်းများ ဖြစ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ငွေလဲလှယ်နှုန်းဆိုင်ရာ Plaza Accord လက်မှတ်ရေးထိုးပြီးနောက် ဂျပန်နိုင်ငံနှင့် အာရှစက်မှုထွန်းသစ်စ နိုင်ငံများ (NIEs) များရှိ E&E နိုင်ငံစုံ စက်မှုလုပ်ငန်းများ (MNEs) သည် ၎င်းတို့၏ ထုတ်လုပ်မှု အခြေခံ လုပ်ငန်းများကို ဖွံ့ဖြိုးဆဲ ASEAN နိုင်ငံများ၏ E&E^(၂) ပို့ကုန်ဝေစုအချိုးကို ဖော်ပြပါသည်။ ထိုင်းနိုင်ငံနှင့် မလေးရှားနိုင်ငံတို့မှာ E&E ပို့ကုန်မြောက်များစွာ တင်ပို့မှုအပေါ် မှီခိုနေရမှုမှ အောင်မြင်စွာ လွန်မြောက်ခဲ့ဟန်ရှိပြီး ၎င်းတို့အစား ဗီယက်နမ်နိုင်ငံက E&E ပို့ကုန်များကို တိုးမြှင့်တင်ပို့လာပါသည်။ မြန်မာ၊ ကမ္ဘောဒီးယားနှင့် လာအို PDR နိုင်ငံတို့မှာမူ အရှေ့အာရှ၏ E&E ထုတ်လုပ်မှု ကွန်ရက်များကို ချိတ်ဆက်နိုင်ခြင်း မရှိသေးပါ။

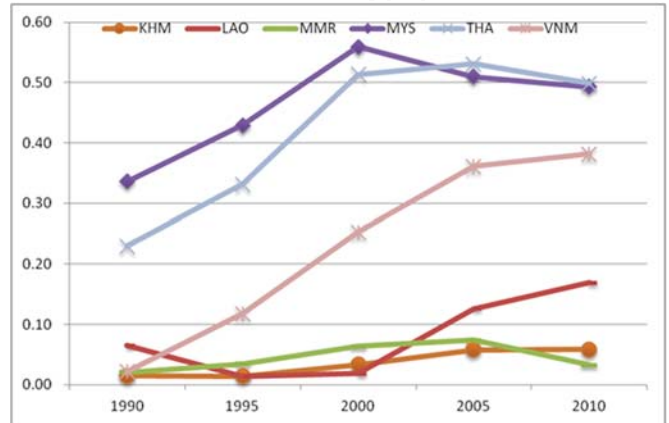
၃။ SITC ၇၅-၇၇ ကုန်ပစ္စည်းများ၏ စုစုပေါင်း ပို့ကုန်များကို E&E ပို့ကုန်များအဖြစ် သတ်မှတ်ပါသည်။

ပုံ-၄။ ပို့ကုန်များတွင် လျှပ်စစ်ပစ္စည်းနှင့် ဒီလက်ထက်ကုန်ပစ္စည်းများ၏ ငစေအချိုး

(ဖော်ပြခြင်း) UN Com Trade

ပုံ-၅။ ငရွေးချယ်ထားသော ASEAN နိုင်ငံများအတွက် ငဒသတွင်း Grubel-Lloyd အညွှန်းကိန်း

(ဖော်ပြခြင်း) ဆောင်းပါးရှင်များ၏ တွက်ချက်မှု

အရှေ့အာရှရှိ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ပြန့်ပွားမှု ကွန်ရက်များအား ချိတ်ဆက်ခြင်း

Kimura နှင့် Obavashi ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ထုတ်လုပ်မှုကွန်ရက်များတွင် ပါဝင်ခြင်းမှာ အရှေ့အာရှနိုင်ငံများ၏ ဆန်းသစ်သော ဖွံ့ဖြိုးမှု မဟာဗျူဟာ၏ အရေးပါသော အစိတ်အပိုင်း တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ဤနိုင်ငံများက အပြင်ပန်း အနေအထားဖြင့်ပင် MNEs များကို တက်ကြွထက်သန်စွာ အသုံးပြုကြပြီး ယင်းကဲ့သို့သော ကုမ္ပဏီလုပ်ငန်းအမျိုးအစား အားလုံးနီးပါးကို လက်ခံကြပါသည်။ ယင်းကဲ့သို့ လုပ်ငန်းများက ၎င်းတို့ကို အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကုန်ထုတ်လုပ်မှု ကွန်ရက်များတွင် ပါဝင်နိုင်စေရန် စွမ်းဆောင်စေပြီး စက်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ စုစည်းမှုကြီးကို ဖန်တီးကြပါသည်။ ယင်းအဆင့် ပြီးသည့်နောက်တွင် ဒေသတွင်းလုပ်ငန်းများ၊ စက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အင်ဂျင်နီယာများသည် MNE ၏ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း ကွန်ရက်တွင်းသို့ ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်၍ ၎င်းတို့၏ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုကို တိုးမြှင့်ကြပါသည်။ (Kimura and Obavasi (ibid),p.1)

ဤနေရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် Harmonized System (HS) ကိန်းဂဏန်း နှစ်လုံး အလေးတင်ထားသော Grubel-Lloyd (GL) အညွှန်းကိန်းကို အရှေ့အာရှ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း ကွန်ရက်များတွင် ပါဝင်မှု ဒီဂရီ၏ ကိုယ်စားပြုချက်ဟု သတ်မှတ်ပါသည်။ GL အညွှန်းကိန်းမှာ သတ်မှတ်ကုန်ပစ္စည်းတစ်ခု၏ လုပ်ငန်းကဏ္ဍအတွင်း ကုန်အလဲအလှယ် တိုင်းတာချက် တစ်ခုဖြစ်ကာ $1 - ((X_i - M_i) / (X_i + M_i))$ ဟု သတ်မှတ်ထားပါသည်။ သတ်မှတ် ကုန်ပစ္စည်းတစ်ခု၏ ကုန်လဲလှယ် ရောင်းဝယ်မှုမှာ ဦးတည်ချက် တစ်ခုကိုသာ ရှေးရှုပါက '0' ဟုဆိုပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ လုပ်ငန်းကဏ္ဍအတွင်း ကုန်အလဲအလှယ် မရှိခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ သတ်မှတ်ကုန်ပစ္စည်းတစ်ခု၏ ကုန်အလဲအလှယ်မှာ အပြန်အလှန်ဖြစ်ပြီး ထိန်းညှိမှုရှိလာပါက '1' ဟု ယူဆကာ ကုန်အလဲအလှယ်သည် ပြီးပြည့်စုံစွာ လုပ်ငန်းကဏ္ဍအတွင်း ဖြစ်ပေါ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် GL ညွှန်းကိန်းကို HS ကိန်းဂဏန်းနှစ်လုံး အဆင့်အတွက် တွက်ချက်ပြီး ကုန်စည်တစ်ခု၏ ပို့ကုန်ဝေစု အချိုးနှင့် ကုန်သွယ်မိတ်ဖက်များဖြင့် အလေးတင်ထား ပါသည်။ သို့သော်လည်း ကုန်သွယ်မိတ်ဖက်များကို ASEAN +3 နိုင်ငံများအတွက်သာ ကန့်သတ်ထားပါသည်။

မြင့်မားသော GL အညွှန်းကိန်းကို ကုန်ထုတ်လုပ်မှု ကွန်ရက်အတွင်းသို့

ပေါင်းစည်းရာတွင် တင်းကျပ်သော ပေါင်းစပ်မှု၏ သင်္ကေတဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုနိုင်ပါသည်။ နိုင်ငံနှစ်နိုင်ငံသည် ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းတစ်ခု၏ ကုန်စည်အစိတ်အပိုင်းများ၊ ပေါင်းစပ်ပစ္စည်းများကို တင်ပို့ပြီး အခြားနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံက ယင်းလုပ်ငန်း၏ အပြီးသတ် ကုန်ချောပစ္စည်းများကို တင်ပို့လျှင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့က ၎င်းတို့နှစ်နိုင်ငံအကြား ကုန်ထုတ်လုပ်မှု ကွန်ရက်တစ်ခု ရှိသည်ဟု ယူဆပါသည်။ သို့သော်လည်း ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းတစ်ခု၏ အပြီးသတ် ကုန်ချောပစ္စည်းများကို နိုင်ငံနှစ်နိုင်ငံက အပြန်အလှန် တင်ပို့ကြပါက ၎င်းတို့ နှစ်နိုင်ငံအကြား ကုန်ထုတ်လုပ်မှု ကွန်ရက်တစ်ခု ရှိသည်ဟု ယူဆနိုင်ပါသည်။

ဤကိစ္စရပ်မှာ EU နှင့် ပတ်သက်လေ့လာချက်ဖြစ်ပါက အဖြေမှာ 'မဟုတ်ပါ' ဟု ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ဂျာမနီက BMW ကို ပြင်သစ်သို့ တင်ပို့၍ ပြင်သစ်မှ ဂျာမနီနိုင်ငံသို့ Peugeot တင်ပို့ပါက ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း တစ်ခုအတွင်း ကုန်စည်လဲလှယ် ရောင်းဝယ်မှု ဖြစ်သော်လည်း ကုန်ထုတ်လုပ်မှု ကွန်ရက်တစ်ခု မဟုတ်ပါ။ အရှေ့အာရှအား လေ့လာသည့် ကိစ္စရပ်ဖြစ်ပါက အဖြေမှာ 'ဟုတ်သည်' ဟု ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ အကြောင်းမှာ အရှေ့အာရှတွင် အပြီးသတ် ကုန်ချောများ၏ အပြန်အလှန် တင်ပို့မှုများမှာ လုပ်ငန်းတစ်ခုအတွင်း ကုန်သွယ်လဲလှယ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် Toyota က နောက်ဖွင့်ပစ်ကပ်ထရပ်ကားများကို ထိုင်းနိုင်ငံမှအခြား ASEAN နိုင်ငံများသို့ တင်ပို့သကဲ့သို့ Toyota သည် အင်ဒိုနီးရှားမှ Minivan ကားငယ်များကို အခြား ASEAN နိုင်ငံများသို့ တင်ပို့ပါသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းများမှာ Innovative International Multi-purpose Vehicles (IMV) လုပ်ငန်း စီမံကိန်းအောက်မှ ဖြစ်ပါသည်။ ဤလုပ်ဆောင်ချက်များမှာ လုပ်ငန်းတစ်ခုအတွင်း ကုန်သွယ်လဲလှယ်သည့် ကိစ္စရပ်ဖြစ်သည့်အပြင် ကုန်ထုတ်လုပ်မှု ကွန်ရက်တစ်ခု၏ ကိစ္စရပ်လည်းဖြစ်ပါသည်။ (ပုံ ၅)က အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ရွေးချယ်ထားသည့် ASEAN နိုင်ငံများအတွက် ဒေသတွင်း GL အညွှန်းကိန်းကို ဖော်ပြပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ သတ်ပြုမိသည်မှာ မလေးရှား၊ ထိုင်းနိုင်ငံနှင့် တိုင်းတက်သည့် အခြား ASEAN နှစ်နိုင်ငံမှာ မြင့်မားသည့် GL အညွှန်းကိန်းများရှိ၍ နောက်ကျ ASEAN ဝင်ရောက်လာသည့် ကမ္ဘောဒီးယား၊ လာအို PDR နှင့် မြန်မာနိုင်ငံများမှ နိမ့်ကျသော GL အညွှန်းကိန်းများ ရှိပါသည်။

ဗီယက်နမ် အခြေအနေတွင် GL အညွှန်းကိန်းများ ရှိပါသည်။ ၀.၀၂ ရှိခဲ့ရာမှ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် ၀.၃၈ သို့ တိုးမြှင့်လာပါသည်။ ယင်းအချက်က ဖော်ပြသည်မှာ ပြီးခဲ့သော ဆယ်စုနှစ်စုနှစ်များအတွင်း ဗီယက်နမ် နိုင်ငံသည် အရှေ့အာရှ၏ ကုန်ထုတ်လုပ်မှု ကွန်ရက်များတွင် ပါဝင် ဆောင်ရွက်နေခြင်း ဖြစ်သည်။

နိဂုံးချုပ် သုံးသပ်ချက်များ

နှစ်ပေါင်းများစွာ အနောက်နိုင်ငံများက စီးပွားရေး ကန့်သတ်ပိတ်ဆို့မှု များဖြင့် စစ်အစိုးရအား အထီးကျန်ဖြစ်စေကာ မြန်မာနိုင်ငံကို ဒီမိုကရေစီနှင့် လူ့အခွင့်အရေး လေးစားသည့် လမ်းကြောင်းအား ဦးတည်ပြီး ဖိအားပေးခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါတွင် နိုင်ငံကို လွှမ်းခြုံခဲ့သည့် စစ်အုပ်ချုပ်ရေး မြူနိုင်းထုမှာ ရှင်းလင်းလာပါသည်။ အနောက်နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေး ကန့်သတ်ပိတ်ဆို့မှုများ ဖြေလျော့ သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ပါက မြန်မာနိုင်ငံ၏ ထွက်ကုန်များမှာ ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်သို့ သံသယမရှိ လမ်းကြောင်းပွင့်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းပြင်နိုင်ငံသို့လည်း နိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ စီးဝင်မည် ဖြစ်သည်။ မြန်မာစီးပွားရေးသည် ကမ္ဘာနှင့်ဒေသ ဆိုင်ရာ စီးပွားရေးထဲသို့ ပိုမိုပေါင်းစည်းလာမည်ဖြစ်ပြီး ဖုံးအုပ်နေသော စွမ်းပကားကို ဖော်ထုတ် ရန် အခွင့်အလမ်းရရှိမည် ဖြစ်သည်။ မြန်မာ ပို့ကုန်များမှာလည်း အလိုက်

သင့် တိုးတက်လာမည်ဖြစ်ပြီး ပို့ကုန်အမယ်များနှင့် တင်ပို့ခံ နိုင်ငံများမှာ မျိုးစုံကွဲပြားလာမည် ဖြစ်သည်။ ယင်းကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်ရန် မြန်မာနိုင်ငံ အတွက် ပထမခြေလှမ်းမှာ ပို့ကုန်ရှေးရှုသည့် စက်မှုလုပ်ငန်းကို လက်သင့် ခံသင့် အရည်အသွေး ပြသရန် လိုအပ်ပါသည်။ အဝတ်အထည် စက်မှု လုပ်ငန်းမှာ ဤကိစ္စရပ်အတွက် Litmus စက္ကူ စမ်းသပ်မှုပင် ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းနောက် စက်မှုဖြစ်ထွန်းမှု၏ နောက်တစ်ဆင့်သို့ တက်လှမ်းရန် အရှေ့ အာရှရှိ E+E စက်မှုလုပ်ငန်းအတွက် ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဖြန့်ဖြူးမှု၏ အစိတ် အပိုင်း တစ်ရပ်ဖြစ်ရန်မှာ မြန်မာနိုင်ငံအတွက် သော့ချက်တစ်ခု ဖြစ်ပါ သည်။ မြန်မာနိုင်ငံက US နှင့် EU ကဲ့သို့ ပုံမှန်တင်ပို့နေကျ ဈေးကွက်များ အပြင် တရုတ်၊ အိန္ဒိယနှင့် ထိုင်းကဲ့သို့ ဒေသတွင်း ဈေးကွက်များသို့လည်း စမ်းသပ်ဝင်ရောက် သင့်ပါသည်။ ဒေသတွင်း ကုန်သွယ်ရေး လွတ်လပ်ခွင့် သဘောတူညီချက်ကို အသုံးပြု၍ ၎င်းနိုင်ငံများနှင့် ဆက်ဆံမှု ပိုမိုမြှင့်တင် ဆောင်ရွက်ခြင်းသည်လည်း မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပို့ကုန်ရှေးရှုသည့် တိုးတက်မှု မဟာဗျူဟာအတွက်လည်း အရေးကြီးပါသည်။

ဦးဝင်းကြည်

ကိုးကားချက်။ ။ Toshitiro Kudo and Satoru Kumagai ၏ Export-Oriented Growth Strategy for Myanmar Joining Production Networks In East Asia ကို ဦးဝင်းကြည်မှ မြန်ဆိုပါသည်။